

Sygn. akt II Ca 1381/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2015 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. T.

przeciwko M. N.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 7 sierpnia 2014 r., sygn. akt I C 649/14

1. Zmienia zaskarżony wyrok w taki sposób, że:

a. w pkt I – zasądza od pozwanej M. N. na rzecz powoda E. T. kwotę 2902 (dwóch tysięcy dziewięciuset dwóch) złotych i 29 (dwudziestu dziewięciu) groszy z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2012 r. i oddała powództwo w pozostałym zakresie,

b. w pkt II - zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 75 (siedemdziesięciu pięciu) złotych,

2. Znosi między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 1381/14

Uzasadnienie wyroku z dnia 8 maja 2015 r.:

Powód E. T. wystąpił przeciwko pozwanej M. N. z powództwem o zasądzenie kwoty 3.900 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 października 2012r. do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 czerwca 2013r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu nakazał pozwanej zapłacić powodowi w terminie dwóch tygodni kwotę 3.900 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 października 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 25 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Pozwana M. N. od powyższego orzeczenia wniosła sprzeciw żądając oddalenia powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3900 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 października 2012 r. do dnia zapłaty (pkt I); zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 100 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II); zwrócił powodowi kwotę 95 zł tytułem nadpłaconych kosztów sądowych w sprawie (pkt III).

Apelację od wyroku złożyła pozwana i zaskarżyła wyrok w części dotyczącej wysokości kwoty zasądzonej od pozwanej na rzecz powoda, polegający na zasądzeniu od pozwanej kwoty 3900 złotych, z odsetkami ustawowymi od dnia 1

października 2012 roku do dnia zapłaty. Pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie do zapłaty przez pozwaną na rzecz powoda kwoty 578,45 (pięćset siedemdziesiąt osiem 45/100) złotych, wynikającej z faktycznego zadłużenia pozwanej względem powoda, w oparciu o treść umowy najmu lokalu mieszkalnego, zawartej między stronami dnia 3 września 2011 r.; zobowiązanie powoda do przedłożenia oryginałów faktur dokumentujących rzeczywiste zużycie energii elektrycznej, gazu i Internetu w zajmowanym przez pozwaną lokalu mieszkalnym w okresie od marca 2012 r. do czerwca 2012 r. pod rygorem pominięcia ich jako dowodu w sprawie, ewentualnie o uchylenie wyroku w części zaskarżonej i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Świnoujściu.

Zaskarżonemu orzeczeniu pozwana zarzuciła:

I. Naruszenie przepisów prawa materialnego mające wpływ na treść zaskarżanego wyroku w zakresie orzeczonej do zapłaty kwoty poprzez nieuwzględnienie kwoty jaką powód dotychczas otrzymał w drodze egzekucji komorniczej.

II. Naruszenie przepisów prawa procesowego skutkujące błędem w ustaleniach faktycznych, polegające na przyjęciu za podstawę orzeczenia przedłożone przez powoda oświadczenie pozwanej, przy całkowitym pominięciu wyjaśnień pozwanej co do okoliczności sporządzania tego oświadczenia, który to błąd miał wpływ na treść zaskarżanego wyroku,

III. Niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodów z informacji Urzędu Skarbowego, rachunków i faktur potwierdzających faktyczne zużycie energii elektrycznej, gazu i Internetu w wynajmowanym przez pozwaną lokalu mieszkalnym.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, że ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego w Świnoujściu I Wydział Cywilny są błędne, ponieważ w drodze egzekucji komorniczej prowadzonej na wniosek powoda przez komornika R. J. sygn. sprawy Km 1446/13 na poczet rzeczony zaległości w opłatach z tytułu najmu mieszkania wyegzekwowano od pozwanej kwotę 1221,55 (jeden tysiąc dwieście dwadzieścia jeden 55/100) złotych. Wyegzekwowana kwota została przekazana powodowi w maju 2014 r., a więc przed dniem rozprawy 7 sierpnia 2014 r.

Pozwana przyznała, że istotnie napisała oświadczenie, w którym zobowiązała się do zapłaty powodowi kwoty 3900 złotych. Jednak kwotę tę podał pozwanej powód ustnie twierdząc, że takie zadłużenie wyliczył. Nie przedstawił żadnych rachunków ani faktur, twierdząc, że jeszcze ich nie otrzymał od operatorów. Ponadto powód zapewniał pozwaną, że rzeczywista kwota należna do zapłaty zostanie wyliczona na podstawie rachunków po ich wpływie w oparciu o stan liczników z dnia opuszczania lokalu przez pozwaną, tj. 29 czerwca 2012 r. Pozwana podniosła, że jej zachowanie skutkujące napisaniem wskazanego wyżej oświadczenia spowodowane było sytuacją nagłą, stresogenną, a powód świadomie i celowo, działając w złej wierze i wyłącznie z chęci zysku, wprowadził pozwaną w błąd dyktując zawyżoną kwotę rzekomego zadłużenia, której to kwoty weryfikację obiecywał, przy czym obietnicy nie zamierzał spełnić. O fakcie błędu pozwana dowiedziała się w styczniu 2014 r.

Pozwana wskazała, że kwota, jaką powód wskazał pozwanej do zapłaty nie przystaje do kwoty z umowy najmu - pozwana wniosła pierwszy czynsz we wrześniu 2011 r. zapłaciła go za dwa kolejne miesiące, tj. wrzesień i październik 2011 r. przekazując na ręce powoda kwotę 1240 złotych. W końcu lutego pozwana nie zalegała z żadnymi opłatami, a lokal mieszkalny zajmowała do końca czerwca 2012 r. Zaległość z tytułu najmu dotyczy trzech miesięcy, czyli kwoty $3 \times 600 = 1800$ złotych. Powód nie przedłożył jakichkolwiek rachunków i faktur dokumentujących zużycie energii elektrycznej i gazu w podanym okresie.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej kosztów procesu. Powód przyznał, że otrzymał za pośrednictwem Komornika część należności tj. dwie kwoty: 363,32 zł i 634,29 zł

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się w części zasadna.

Na wstępie należy zauważyć, iż w myśl przepisu art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, to uzasadnienie wyroku Sądu Odwoławczego w postępowaniu uproszczonym powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej orzeczenia z przytoczeniem przepisów prawa.

W niniejszej sprawie powód żądał zapłaty kwoty 3900 zł tytułem zaległości czynszowych i opłat eksploatacyjnych. W toku postępowania pozwana nie kwestionowała, że ma wobec powoda zadłużenie, zakwestionowała jedynie jego wysokość.

Należy zauważyć, że decydujący dla rozstrzygnięcia sprawy był fakt wcześniejszego uznania długu przez pozwaną w postaci pisemnego oświadczenia z dnia 29 czerwca 2012 r. W oświadczeniu tym pozwana zobowiązała się zapłacić do dnia 30 września 2012 r. kwotę 3900 zł, która wynikała z zaległości w opłatach za czynsz najmu, energii elektrycznej, gazu i Internetu lokalu przy ul. (...) w Ś., zgodnie z zawartą umową najmu.

W trakcie postępowania pozwana powoływała się na to, że została wprowadzona przez powoda w błąd, co do wysokości zadłużenia.

Pomijając rozważania dotyczące tego, czy błąd ten był łatwy do zauważenia, czy też nie, nie ulega wątpliwości, co słusznie zauważył Sąd Rejonowy, że pozwana nie zdołała wykazać faktu złożenia powodowi oświadczenia o uchyleniu się od skutków błędu, na który się powołuje w trybie art. 88 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. W § 2 uregulowano, że uprawnienie do uchylenia się wygasa: w razie błędu - z upływem roku od jego wykrycia, a w razie groźby - z upływem roku od chwili, kiedy stan obawy ustał.

Do apelacji pozwana załączyła pismo opatrzone datą 15 października 2014 r., w którym pozwana uchyliła się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego w dniu 29 czerwca 2012 r.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwana nie uprawdopodobniła nawet, czy pismo to zostało doręczone powodowi. Przepis art. 88 § 1 k.c. wymaga tymczasem, aby oświadczenie o chyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem błędu było złożone drugiej stronie, więc aby niewątpliwie do niej dotarło. W niniejszej sprawie pozwana nie wskazała, czy pismo to złożyła powodowi osobiście, czy też wysłała je pocztą, nie załączyła do apelacji chociażby dowodu nadania przesyłki pocztowej. Sąd Okręgowy nie miał więc podstaw do uznania, że oświadczenie to zostało powodowi w ogóle złożone.

Ponadto ustawodawca ogranicza prawo działającego pod wpływem błędu lub groźby do uchylenia się od skutków tak złożonego oświadczenia woli jednorocznym terminem zawitym, liczonym od dnia wykrycia błędu lub od dnia ustania stanu obawy. Ciężar udowodnienia zachowania terminu spoczywa na uchylającym się (art. 6 KC). W pierwszym przypadku chodzić będzie o wykazanie, że błąd został zauważony w konkretnym dniu. W ocenie Sądu Okręgowego pozwana nie wykazała również, że błąd na który się powołuje wykryła dopiero w styczniu 2014 r. Należy zauważyć, że w styczniu 2014 r. pozwana dowiedziała się o wszczęciu przeciwko niej postępowania egzekucyjnego. O żądanej przez powoda kwocie pozwana wiedziała już dużo wcześniej. Powód wzywał pozwaną do zapłaty kwoty 3900 zł, pisma z dnia 24 października 2012 r. i 7 grudnia 2012 r. pozwana odebrała osobiście już w 2012 r. Nawet więc, jeżeli w czerwcu 2012 r. podpisała oświadczenie o uznaniu długu będąc w błędzie co do wysokości zadłużenia, to już w październiku i grudniu niewątpliwie mogła spostrzec swój błąd i już wówczas uchylić się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli. Pozwana tymczasem przez cały ten czas nie negocjowała, że jest winna powodowi kwotę 3.900 zł i uzgadniała jedynie kolejne terminy zapłaty.

Należy pamiętać, że zgodnie z ogólną regułą z art. 61 k.c., termin roczny określony w art. 88 § 2 k.c. jest zachowany, jeżeli oświadczenie uchylającego się od skutków prawnych oświadczenia woli dojdzie w tym terminie do wiadomości drugiej strony (uchw. SN z 6.3.1967 r., III CZP 7/67, OSN 1967, Nr 10, poz. 171). Po upływie tego terminu prawo podmiotowe kształtujące wygasa.

W niniejszej sprawie pozwana nie tylko nie wykazała, że jej oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli zostało w ogóle złożone powodowi, ale też nie wykazała, że zachowała roczny termin, o którym mowa w art. 88 § 2 k.c.

Niemniej apelacja powódki zasługiwała na uwzględnienie w nieznacznej części, co doprowadziło do zmiany wyroku. Pozwana podniosła bowiem, że część z należności, które zobowiązana była zapłacić, została wyegzekwowana przez komornika. W odpowiedzi na apelację powód przyznał, że otrzymał od komornika łącznie kwotę 997,61 zł. Powód nie cofnął powództwa w tym zakresie. Pozwana natomiast nie udowodniła żadnymi środkami dowodowymi, że komornik wyegzekwował od niej na rzecz powoda więcej niż to wynika z jego oświadczenia. Zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia tej okoliczności spoczywał na pozwanej. W związku z tym zasadna była zmiana wyroku Sądu I instancji i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 2902,39 zł stanowiącej różnicę pomiędzy kwota 3900 zł a 997,61 zł, którą powód otrzymał za pośrednictwem komornika. W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu. Na koszty postępowania przed Sądem I instancji złożyła się uiszczona przez powoda opłata od pozwu w wysokości 100 zł. Pozwana wygrała proces w 25%, powód natomiast w 75%, a zatem pozwana zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 k.p.c. winna zwrócić powodowi kwotę 75 zł tytułem uiszczonych przez niego kosztów postępowania.

O powyższym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

W pkt. 2 wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd Okręgowy zniósł między stronami koszty postępowania apelacyjnego wskazując, że żądania apelacji zostały uwzględnione tylko w niewielkiej części.